

Leul nostru românesc nu mai poate fi strunit. Dolarul american îl umilește în fiecare zi. Iată, în aceste zile, cursul oficial anunță 1074 lei/dolar. Cursul oficial. Pentru că la casele de schimb se plătesc 1700-1800 de lei pe un dolar. Ce înseamnă asta? Înseamnă că înfația se adâncește continuu. Căci, să mai spunem o dată, ce este în principal inflația decât devalorizarea monedei naționale, scăderea permanentă a puterii sale de cumpărare! Iar, în consecință, orice mărire a cursului dolarului duce automat la scăderea valorii leului și la creșterea prețurilor. Oprește-te, leule!

Ușor de spus, numai că singur nu se poate opri. Neavând suficiente materii prime de bază în țară — îndeosebi energie și combustibil —, trebuie să importăm. Și nu sunt ieftine. Și le plătim în valută. Deci și rezerva de plăți se tot reduce. Iar de exportat — pentru a compensa cât de cât importurile — nu prea exportăm. Destrămarea CAERU-ului și intrarea în lumea bună a Europei ne obligă să muncim și să producem la parametrii competitivi ai țărilor moderne.

Deocamdată însă nu suntem pregătiți tehnic și moral, pentru că profesional nu suntem mai prejos decât alții. Aceasta pe de o parte. Pe de alta, eficiența utilizării forței de muncă a scăzut, productivitatea de asemenea. Toată lumea vrea salarii mari, raportându-

OBSERVATOR OPREȘTE-TE, LEULE!

le la prețuri, care urcă vertiginos, dar nu le corelează și cu productivitatea — așa cum este logic și economic —, care scade continuu. Or, salariile nu pot veni decât din cantitatea și calitatea muncii depuse, ale produselor realizate și desfacerii lor pe piața internă și la export. Se cer cu insistență, chiar de către sectoarele productive, bani de la guvern. Dar guvernul nu este producător de bani.

Multe unități economice iau credite considerabile de la bănci, le investesc în produse greu vandabile sau nerentabile, care îngroașă stocurile și astfel datorile către furnizori nu pot fi plătite, creditele către bănci nu pot fi rambursate, întreținând un blocaj economic păgubitor pentru întreaga economie. Acest fapt a determinat de curând Banca Națională să-și majoreze dobânzile la credite la 250 la sută — măsură îndelung dezbătută pe toate fețele. Corolar al acestei stări de fapt crește numărul șomerilor, întreprinderile cu pierderi își reduc efectivele. La 1 noiembrie a.c., numărul șomerilor, la nivelul țării, depășea cifra de un milion. Și nu se întrevăd premise că ea nu va crește, după cum specialiștii dau ca sigură creșterea ratei inflației în continuare. Oprește-te, leule!

Imperativ major și extrem de necesar, însă nerealizabil atâta timp cât guvernul nu va aplica măsuri radicale, chiar dacă sunt dureroase. Dintre acestea, cum apreciază specialiștii în prognoză, nu trebuie să lipsească accelerarea procesului de privatizare și încurajarea intrării capitalului străin în țară, restructurarea întreprinderilor nerentabile, accentuarea producției de export și penetrarea mărfurilor românești pe piețele străine, controlul mai atent al situației financiare, monetare și valutare a țării.

Altfel, dacă vom aduce toate prețurile la nivelul mondial — și probabil că trebuie s-o facem, din moment ce ne-am integrat Europei cu bani și cu bagaje — și vom scumpi continuu energia și combustibilul — cu implicații asupra tuturor celorlalte produse și servicii —, va crește necontenit costul întregii noastre vieți, iar salariile și pensiile ne vor ajunge în tot mai mică măsură pentru coșul zilnic pe care ni l-au inventat guvernanții. Căci, ia să vedem ce putem să mai punem în el când un ou se apropie sau trece de suta de lei, litrul de lapte oscilează între 300-400 de lei, kilogramul de brânză telemea a ajuns la 2500 de lei și nici un fel de pâine nu o mai lei sub 200 de lei, ca să nu mai vorbim despre zahăr, ulei sau carne.

Oprește-te, leule!

DUMITRU GHEONEA

UNA PE ZI

— Cred că, dacă mă însor, o mulțime de fete vor suferi.
— Păi, cu câte vrei să te însori?!

ALEGERI DE PRIMARI LA VEȚEL ȘI BRANIȘCA

Duminică, 14 noiembrie a.c., în comunele Branișca și Vețel vor avea loc alegeri pentru desemnarea noilor primari. Așa cum a anunțat și ziarul nostru, pentru funcția respectivă în Vețel candidau șapte cetățeni, iar în Branișca 6. Alegătorii sunt invitați să se prezinte la centrele de votare având asupra lor buletinul de identitate. (Tr.B.)

Discuție la redacție cu poștașii premiați.

Cu tipografilor, la aceeași masă, într-o discuție amicală.

FLASH!

■ **COMEMORARE RELIGIOASĂ.** La împlinirea a 19 ani de la Sfințirea Catedralei din Ghelari, precum și a serbării hramului Mănăstirii Sf. Arhangheli Mihail și Gavril, la biserică din localitate, părințele paroh Vasile Vlad, asistat pr. Valer Boca (Vințu de Jos) și pr. Gheorghe Rablou (Uioara de Jos) au oficiat o Sf. Liturgie.

Răspunsurile au fost date de corala Catedralei dirijată de Iosif Mersici și măicuțele mănăstirii. (O.I.)

■ **FESTIVALUL NAȚIONAL DE FOLCLOR PENTRU COPII.** La Satu Mare a avut loc etapa de zonă a Festivalului național de folclor pentru copii și elevi. Clubul Copiilor din Deva a fost prezent cu ansamblul folcloric „Rusca”, condus de prof. Dumitru Lăscod. Din județ au mai evoluat călușerii din Orăștioara de Sus pregătiți de prof. Ioan Pantiloiu, iar la

Baia Mare formația de dans modern a clubului devenind condusă de prof. Adriana Cosma. (M.B.)

■ **INTR-UN SPAȚIU MODERNIZAT.** Magazinul alimentar nr. 4 din str. Gh. Doja din Simeria s-a mutat într-un spațiu renovat și igienizat din Piața Unirii, în locul fostului magazin pentru copii. (E.S.)

■ **PRECIZARE.** Intrucât în repetate rânduri am fost interpelat în legătură cu presupusa activitate publicistică a fiului meu, mă simt nevoit să fac preciza-

rea că cel care semnează în „Jurnal de Hunedoara” sub numele Sorin Istrate nu este fiul meu, fiind vorba doar de o coincidență de nume. (T.I.)

■ **„CABANIERUL”.** A fost arestat un „cabanier” nocturn din Vulcan. Este vorba de Dumitru Raviță, care într-o noapte a pătruns prin efracție în interiorul unei cabane de pe raza orașului Urziceni. A plecat de aici cu bunuri în valoare de mai bine de 300.000 de lei. N-a ajuns departe. (V.N.)

CUVÂNTUL LIBER

COTIDIAN INDEPENDENT

Anul V ● Nr. 1001 ● Sâmbătă 13, Duminică 14 noiembrie 1993 8 pagini ● 40 lei

Cuvântul Liber - 1000

DIRIGINȚI DE OFICII ȘI FACTORI POȘTALI LA REDACȚIE

Poștașul! Cât de familiară ne este persoana, prezența ei, mesajul ei. Cât de așteptat este să ne aducă în casă ziarul proaspăt mirosind a cerneală, să ne aducă vești despre cei dragi, aflați departe de noi. Cu tolba-i plină, atârnată pe umăr, pe jos sau cu bicicleta, factorul poștal este omul care circulează mult.

Să fii cunoscut de toți locuitorii unui cartier urban, a unei străzi, a unui sat, este o mândrie, iar dialogul scurt, dar foarte concret cu abonatul, ori cu pensionarul ce așteaptă o anume dată a lunii, cu primitorul unei telegrame, face parte din personalitatea lucrătorului poștal.

Au fost, miercuri, oaspeți de onoare ai redacției noastre câțiva dintre oamenii poștei din județ. Diriginți de oficii și factori poștali din mediul urban și rural, cei care s-au situat pe primele trei locuri la concursul cu premii organizat de ziarul „Cuvântul liber” pentru intervalul iulie — septembrie a.c. S-au aflat față în față ziaristi cu diriginți de oficii poștale — dnii Maria Cordos, Ioan Suciu, Florin Gostian, și cu factori poștali — dnii Rodica Ștef, Olga Ilău, Fica Cugean, Dumitru Iovănescu, Ioan Nistor, Ioan Ștef, Dorina Tisu, Mariana Șuiagă, Remus Țic. Sunt doar o parte dintre cei mulți care se află cu sufletul alături de noi, ducând mesajul ziarului în casele oamenilor. A fost o întâlnire prietenească, ce a prilejuit un dialog deschis despre activitatea de difuzare a presei, despre

MEREU PRIETENI, LA GREU ȘI LA BINE

La orice moment aniversar se fac bilanțuri, se rememorează începuturile. Ajunși la ziarul 1000 ne-am amintit de imensul sentiment de eliberare cu care am scris primele numere ale „Cuvântului liber”. Dar n-am uitat nici starea de confuzie și neliniște din zilele celui sfârșit de decembrie. Și mai ales lacrimile, când de bucurie, când de încordare, din serile în care lucram sub comuflaj în tipografie, bombardată de zvăniuri alarmiste, infricoșătoare și false totodată.

Au fost momente tensionate și emoționante pe care le-am împărțit frățește cu cei fără de care ideile și gândurile noastre n-ar ajunge la cititori: TIPOGRAFII. Au fost alături de noi atunci la greu, ca niște adevărați prieteni.

Ca mesajele noastre să ia forma cuvântului tipărit noi ne întâlnim zilnic cu tipografilor. E nevoie de o permanentă colaborare în tipărirea ziarului cu toți cei care trudesc să-l realizeze: linotipisti, paginatori, zincografi, stereotipari ori mașiniști de la rotativă. De ce i-am invitat totuși în redacție? Pentru că numărul 1000 al ziarului este pentru noi un eveniment plăcut, un prilej de bucurie pe care am dorit să-l trăim împreună cu ei, prietenii noștri. Și nu în ultimul rând pentru că am dorit să vi-i prezentăm și dv., fidelilor noștri cititori. Dar să facem prezentările: Erzsebet Kato, Dorin Iepure (zincografi), Nicolae Pena, Iolanda Iepure, Nicolae Hada, Remus Trif (linotipisti), Ioan Popa, Doina Roșu, Virgil Bucur, Toni Szemciuc (paginatori), Nicolae Mihăeș, Romulus Sas (stereotipari), Gheorghe Bocu, Valentin

(Continuare în pag. a 2-a)

(Continuare în pag. a 2-a)

„Cuvântul liber” 1000

Cuvântul liber de acum
e un cuvânt liber de acum
...
Cuvântul liber de acum
e un cuvânt liber de acum

CARMEN RĂDULESCU-
OPREA LA DEVA.

„Cuvântul liber, cuvânt înaripat, lasă număr de număr în inima cititorului său devotat o vorbă de suflet, o vorbă de duh, o reflecție, un sfat. Cuvântul liber O! ce cuvânt minunat Urâm numărului o mie

La mulți ani cu bucurie!
(U.I. Tatu — pensionar, Deva)

LA COTA 1000

Profesionalism, competență, demnitate. Acestea sunt cuvintele ce definesc cotidianul independent „CUVÂNTUL LIBER” — aștia îi doresc, la nr. 1000, dăinu pe aceleași coordonate.

LUIZA LANDT
Deva

ȘI FACTORI POȘTALI LA REDACȚIE

(Urmare din pag. 1)

ecoul articolelor publicate în gândirea cititorilor. A fost o punte de înțelegere între cei care scriu și cei care duc cuvântul scris acasă la om, aproape de inima lui.

Redactorul șef al ziarului a felicitat cu căldură oaspeții și, prin ei, pe toți diriginții și factorii poștali din județ. (E.S.)

MEREU PRIETENI, LA GREU ȘI LA BINE

(Urmare din pag. 1)

Popa, Emeric Biro, Cristian Ibănescu (mașiniști), Nicolae Matei (maistru).

Tuturor celor care lucrează sau au lucrat pentru ziarul nostru la spunem un sincer MULȚUMESC, le dorim sănătate, ani mulți și să sărbătorim împreună cât mai multe ediții cu numere „rotunde” ale „Cuvântului liber”. (V.R.)

DIN DOSARELE POLIȚIEI

DUPĂ TREI ANI

Cu siguranță că Andrei Sevastian din Hunedoara nu se mai gândea la cei doi porci pe care îi furase din gospodăria Susanei Ureche. Nu de altceva, dar trecuseră trei ani de când îi păpase. Recent însă poliția i-a întocmit dosar penal pentru această faptă.

CONFISCARE

Pentru a vinde aparatul electronic, Ecaterina Mihai a venit la Deva tocmai de la Timișoara. Nu ar fi fost prima nișă ultima, desigur. Numai că dna nu are autorizație

pentru așa ceva. Rezultatul? I s-au confiscat mărfuri în valoare de 550.000 de lei.

INGINERUL, CARUȚA ȘI RALIUL

Radu Susan este inginer la „Renel” Deva. Fiind sub influența alcoolului, probabil nu s-a gândit prea mult când, într-o seară, s-a urcat la volanul autoturismului. Face el ce face și intră în coliziune cu o caruță, după care fuge de la locul faptei. Este urmărit de poliție, dar refuză să oprească. A fost prins la domiciliu. A încercat o poveste mai mult decât bizară. Nu i-a ținut figura.

FACULTATEA DE INGINERIE HUNEDOARA

Str. Revoluției, nr. 5.

Scoate la licitație următoarele:

- lucrări zugrăvili;
- închirieri spații pentru lucrări multiple.

Ofertele vor fi depuse la secretariatul facultății până la data de 10 decembrie 1993.

Documentația licitației precum și alte informații se pot obține de la sediul facultății.

(CEC)

S.C. „CONDOR” S.A.

Organizează licitație publică deschisă fără preselectie pentru „contractarea asistenței tehnice de specialitate pentru privatizare”, în data de 25 noiembrie 1993, orele 10, la sediul său din Deva, str. Avram Iancu, bloc H. 3.

Oferta se depune în plic, până la data de 19 noiembrie 1993.

Documentația pentru licitație se procură de la S.C. „CONDOR” S.A. Deva, contra sumei de 1.500 lei.

Informații suplimentare la tel.: 611783, 617155.

Piața forței de muncă

LA DATA DE 9/11/1993

Meseria	Nr. locuri	Meseria	Nr. locuri
Bobinatori	4	Juriști	4
Bucătari	5	Lăcătuși	4
Contabili	2	Lucrători gestionar	9
Contabil șef	1	M. necalificați	11
Croitari	126	Măcelari	1
Dansatori	20	Mecanici auto	4
Dulgheri	24	Ospătari	14
Economisti	3	Paznici	3
Electricieni	4	Slefuitori-lac	1
Faiantași	8	Strungari	6
Fochiști	3	Strungari lemn	2
Forjor	1	Sudor	1
Frezor	1	Tâmplari	46
Infirmieri	4	Tehnician	1
Ing. electromecanic	1	Translator	1
Ing. energetici	2	Tricotouri	10
Ing. electroniști	1	Vanzatori	2
Ing. mecanic	1	Vanzatori presă	30
Ing. prel lem. n.	1	Zidari	23
Ing. sistem	2	Zugravi	6
Ing. agronomi	3	N.R. Date comunicate	
Ingrijitoare	2	de Direcția Muncii și Protecției	
Insp. spec. electronist	5	Sociale Hunedoara	
Instalatori	4	— Deva.	

Topul prețurilor

Miercuri, 10 noiembrie, în Piața Devei. Prețurile, la care gosp. le își puteau procura unele produse de la particulari, erau:

- Brânză telemea de oi: 2500 lei/kg; brânză de vaci — 500 lei/calupul; smântână: 500 lei borcanul de 400 gr.; lapte: 300 lei/l; carne de batal: 1000—1200 lei/kg; sâmburi de nucă: 2000 lei/kg; miere: 1600 lei/kg; făină albă: 350 lei/kg; mere: 180 lei/kg; pere: 200—250—300 lei/kg; usturoi: 2000 lei/kg; fasole boabe: 550 lei/kg; ouă: 110—120 lei/buc.; morcovi: 250 lei/kg. — 100 lei grămadă; pătrun. 25 lei buchețelul, țelină (mică): 25 lei firul; varză: 20—30 lei/kg; cartofi: 140—160 lei/kg; ceapă verde: 50 lei/legătura; flori: 200 lei crizantema, 150 lei garoafa; mături: 1000 lei/buc.

Prețurile la majoritatea produselor (excepțiile fiind ne semnificative) — unice. Concordanța între producători — deplină. Deci nu ne rămâne decât să ne luăm sacoșă, să punem în ea o pungă doldora de bancnote și să plecăm în piață. S-ar putea să și cumpărăm ceva. (V.R.)

Orice contract are clauze pentru ambele părți!

Asociația de locatari nr. 33 din cartierul Micro 3 al Hunedoarei a primit la începutul acestui an de la Regia Autonomă Municipală de Gospodărie Comunală și Locativă contractul nr. 3310/1. 01. 1993.

Un contract, știe oricine, este un act prin care două părți se obligă la ceva. În cazul de față, RAMGCL Hunedoara se obliga să presteze pentru asociație servicii de gospodărie comunală și locativă, iar asociația să plătească la timp aceste servicii. Care este atunci nemulțumirea dlui Ion Apostol, președintele asociației respective, în legătură cu acest contract?

„Nu, ne relată dânsul în cursul unei vizite la redacție, am avut obiecții la acest contract, obiecții

pe care le-am comunicat în timp util celeilalte părți. Nu erau niște obiecții de formă, ci de fond. Conținutul pe care ni l-a propus prestatorul de servicii cuprindea obligații concrete numai pentru noi, locatarii. Ori așa ceva nu este de acceptat. Obiecțiile noastre la contract se refereau la neincluderea în clauzele lui a unor obligații concrete privind cantitatea și calitatea serviciului prestat, modul de constatare a acestora și de calcul al costurilor.

Recuperarea costurilor serviciilor prestate și-o face fiecare furnizor pe cheltuiala sa. Numai unitățile prestatoare de servicii de gospodărie comunală și locativă își recuperează aceste costuri pe cheltuiala asociațiilor de locatari. F.R.E., Regia de gaze, cea de telefoane au în acest scop salariați proprii. Numai RAGCL nu-și face pe cheltuiala proprie acest serviciu. Asociațiile de locatari plătesc cu indemnizație administratori, care în loc să administreze asociația, fac servicii RAGCL: preiau facturi, calculează costurile comune pe fiecare apartament, încasează și depun banii!”

Mărturisim că rigoarea raționamentului dlui Apostol ne-a pus pe gânduri pentru că are dreptate. Intrigă însă indisponibilitatea la dialog de care au dat dovadă în acest caz atât RAMGCL Hunedoara cât și primăria locală, care au fost solicitate de asociație. I. CIOCLEI

Mărturisim că rigoarea raționamentului dlui Apostol ne-a pus pe gânduri pentru că are dreptate. Intrigă însă indisponibilitatea la dialog de care au dat dovadă în acest caz atât RAMGCL Hunedoara cât și primăria locală, care au fost solicitate de asociație. I. CIOCLEI

Inconștientă sau trădare economică?

Creșterea haotică a prețurilor într-o „tară a nimănui” nu mai surprinde nici pe cele mai veștede minți. Dincolo de cele mai halucinante vise, realitățile din cotidian îmbracă forme dramatice, în care multe planuri de redresare economică rămân simple hărții. „Vasele comunicante”, cum erau numite cândva, transporturile trăiesc momente exasperante, declinul acestora fiind lesne de observat.

Strategia de prăbușire a transporturilor, bazată pe scenariile de creștere a prețurilor, dublată și de barierele unor hotărâri aberante, își ating pas cu pas finalizarea. Am asistat, așadar, la

ultima bombă petrolieră, când peste noapte prețurile la motorină au crescut de la 190 lei litru la 240 de lei — la stațiile PECO de stat, ori între 265—340 de lei/litru, la cele private. Deși există repartiții pentru motorină, în cele mai fericite situații, se asigură doar aproximativ 50 la sută din necesar, restul... Dumnezeu cu mila, fiecare dând din colț în colț.

Situația rămâne alarmantă, iar problema procurării motorinei este cu adevărat un act de eroism, modificarea tarifelor atât la transport călători sau marfă se poate face numai după 30 de zile de la notificare — o adevărată nă-

cocire economică — măsură care duce la epuizarea brumei de beneficiu acumulat al societăților de față. Numai în acest sens, un exemplu: pierderile la „Corvintrans” Hunedoara, datorită ultimelor zvâcniri petroliere, se ridică la peste 9 milioane de lei. Momentul creat, desigur, ridică câteva întrebări:

● Dacă tot se tinde spre economie bazată pe cerere și ofertă, de ce nu se respectă principiile fundamentale ale unei economii concurențiale, anumite reguli ale jocului fiind impuse în mod deliberat? ● Dacă se urmărește privatizarea într-o perspectivă imediată a acestui segment deosebit

Sămbătă, 13 noiembrie

AZI

- Au trecut 316 zile din an; au mai rămas 49.
- Sf. Ioan Gură de Aur, patriarhul Constantinopolului.
- 1868. A murit GIOACCHINO ROSSINI. (n. 1792), compozitor italian, creatorul operelor „Tancred”, „Italianca din Alger”, „Bărbierul din Sevilla”, „Cenușăreasa”.
- 1909. S-a născut EUGEN IONESCU, scriitor francez de origine română. A publicat versuri („Elegii pentru ființe mici”), piese de teatru: „Cântăreața cheală”, „Scanele”, „Rinocerii”, „Foamea și sete”, memorialistică.
- 1914. A murit DIMITRIE ANGHEL (n. 1872), scriitor simbolist român. Poet al florilor și al peisajelor. („In grădina”, „Fantezii”).

Duminică, 14 noiembrie

- Sf. Apostol Filip și Grigorie Palama (Lăsata secului pentru postul Crăciunului).
- 1710. DIMITRIE CANTEMIR este numit domnitor al Moldovei.
- 1865. S-a născut CONSTANTIN STERE (m. 1936), jurist, om politic și scriitor român.
- 1871. S-a născut I-LARIE CHENDI (m. 1913), critic literar român de orientare semănătoristă.
- 1874. S-a născut C.S. SANDU-ALDEA (m. 1927), agronom și scriitor român.
- 1913. Moare, la Sibiu, NERVA HODOȘ (n. 20 nov. 1869 la Baia de Criș), bibliotecar și bibliograf român.

Luni, 15 noiembrie

- 1845. S-a născut VASILE CONTA (m. 1882), filozof român.
- 1868. S-a născut EMIL RACOVITA (m. 1947), biolog român. A participat la expediția antarctică a navei „Belgica” (1897—1899). În 1920 a înființat la Cluj primul institut de speologie din lume.
- 1876. S-a născut la Paris ANNA ELISABETH BRANCOVEANU (devenită contesă de Noailles; m. 1933), scriitoare franceză de origine română. A publicat poezii simboliste.

CORNEL POENAR

COSINZEANA

După revoluție, Biblioteca municipală Hunedoara a traversat o perioadă ce la îngreunat activitatea, generată de spațiul (etajul I al unui bloc) în care este amplasată. Iată despre ce este vorba. Trei ani, la etajul al doilea al clădirii, deci chiar deasupra bibliotecii, s-a organizat zi de zi discotecă (în spațiul ocupat de Aripa tătăra a PNL împreună cu organizația de tineret a U.D.M.R. funcționa, de asemenea, un bar, vecinii fiind șocați de ceea ce se întâmpla). Sticla ușilor de la intrare era spartă intrând cine dorea, peretii scoroșiți și scriși cu tot felul de inscripții care de care mai obscene. La parter a fost și este și acum un bar subînchiriat în spațiul organizației locale a P.N.L. Inițial, se deschisese un club. Tot aici sunt acordate spații pentru organizația locală a Partidului „România Mare”, asociațiile veteranilor de război, ale celor care nu au aud, Crucea Rosie, Partidul Socialist al Muncii etc. Blocul, în ansamblul său, devenise o paoste pentru Primărie în

Biblioteca municipală reintră într-o perioadă de liniște

cea ce privește întreținerea, din cauza halului de murdărie și degradare.

În urma implicării personale a dlui primar Remus Mariș, din iunie a.c. situația s-a mai liniștit, ne spunea d-na Marcela Herban, directorul Bibliotecii municipale. A fost adusă o echipă de zugrăvi și vopsitori care au început să astupe „rănile” lăuate de cei puși pe distrugere. Persistă, totuși, câteva nedumeriri: cum Sanepidul a acordat autorizație de funcționare pentru două bururi în condițiile în care WC-urile erau pereții clădirii etc? Și o altă întrebare: cum a fost posibil ca la etajul al doilea al blocului să se deschidă o sală de forță „Forum 22” unde halterele au fost urcate cu scripetele și introduse prin ferestre?! Și tot la etajul al doilea a ajuns un strung! Mare e grădina lui Dumnezeu!

Biblioteca trebuie să rămână o oază de liniș-

te unde oamenii vin dor-nici să dobândească informație, să se innobileze de frumos. Cu eforturi și dăruire, această atmosferă este creată, acum, prin strădania celor șase bibliotecare: Zenovia Demeter, Livia Gârboveanu, Ana Segatto, Mariana Macovei, Florentina Toma și, bineînțeles, directorul instituției, Marcela Herban. Este cunoscut că puterea de cumpărare a banilor este mai mică acum, deși sumele alocate de Primărie sunt de două ori mai mari pentru procurarea de carte. Și cu toate acestea, fondul bibliotecii a crescut an de an, dar în ordine descrescătoare: în 1988 s-au achiziționat 2589 volume, în 1992 — 2146 volume, iar în acest an, până la această dată, doar 1000 volume! După evacuarea filialei bibliotecii de la Casa de Cultură, cu ajutorul dlui primar Remus Mariș s-a găsit un alt spațiu în Micro 4, unde se simțea

nevoia de carte, dovadă stând și cei 2000 de cititori înregistrați deja, deși aici nu există decât un fond de 11000 volume. (Pe total bibliotecă se înregistrează 5000 cititori). Prin strădania celor două tinere bibliotecare de aici — Zenovia Demeter, Livia Gârboveanu — biblioteca a pus la dispoziția copiilor ce se pregăteau pentru examenul de treaptă comentarii literare, a organizat ore de gramatică. Nu știu dacă în județ s-a mai întreprins așa ceva! La rândul său, dna Ana Segatto a scris un text de teatru viu pus în scenă de copiii de la Grădinița nr. 2 a S.C. „Siderurgica”.

În ciuda greutateilor de tot felul, prin acțiuni bine gândite și organizate cu grijă, Biblioteca municipală Hunedoara dobândește prestigiu. Mille de oameni care i-au trecut și îi vor trece pragul sunt o dovadă în acest sens. Și aceasta într-o perioadă grea, de tranziție, în care cultura, instituțiile de cultură traversează o criză acută!

MINEL BODEA

ADEVAR ȘI LEGENDA

La „Piatra lui Filip” (II)

În anul 1256, membrii familiei Csánad purced la împărțirea proprietății de la Piatra lui Filip și satele din jur, printre care și Pojoga. În anul 1360, familia Telegdy, o rudă a familiei Csánad, reîncape o împărțire a acestor împrejurimi, aflate pe defileul Mureșului. Judele Bela Istvan declară că proprietățile situate lângă Mureș, de partea Ardealului, cu numele Benic, Cboacsa, Piatra lui Filip, la care se mai adaugă încă 5 comune, se atribuie lui Telegdy Toma. Documentul scoate în evidență că atât malul stâng, cât și cel drept ale Mureșului aparțin comitatului Ardealului. Mai scoate în evidență că în anul 1455, nepotul lui Telegdy, anume Nicolae, declară capelanului ardelean că a vândut Piatra lui

Filip și cu proprietățile din jurul ei: Sălciva, Slatina, Pojoga, Recea și alte 3 proprietăți, din județul Arad, lui Dionisie Ioan (Denes), cu prețul de 250 florini de aur. Din cele relatate reiese că actualele sate Pojoga și Sălciva sunt atestate documentar încă din anul 1455. De asemenea, reiese că satul Sălciva este situat pe vatra satului Piatra lui Filip, care a dispărut, iar Pojoga pe vatra satelor Spini, Perre și Fundata, ale căror denumiri există și astăzi în împrejurimile acestei localități.

Un alt istoric maghiar, încă din anul 1592, arată că satele Pojoga și Sălciva, împreună cu satul Brănișca și alte sate erau proprietatea lui Zolamezg Ladislaus, care urzind un complot împotriva lui Sigismund

Bathory, în anul 1590, aceste proprietăți au fost confiscate și date familiei Geszt Francisc, care neavând urmași, au rămas familiei Izsika.

În anul 1622, 22 septembrie, istoricul maghiar Pesty Frigyes pomenește că Gabriel Bethlen dăruiește lui Kendesing Farkas și urmașilor săi printre altele și 3 proprietăți iobăgești părăsite, împreună cu satele Pojoga și Sălciva.

Un alt istoric maghiar, Fenyess Elek, arată în lucrarea sa următoarele: „Sălciva și Pojoga, sate valahe, lângă Mureș, situate în colțul nord-estic al județului, primul locuit de 5 catolici, 572 creștini de lege veche, cu biserică maternă și al doilea locuit de 10 catolici și 765 creștini de lege veche, cu biserică maternă, iar domeniul iobăgeșc”.

VALENTIN BRETOTEAN

UN SEMN DE ÎNTREBARE

Nemilosiv, un semn de întrebare se furișează-n restul mea de viață, acolo, unde ultima poiață își dă pe chip cu ultima culoare. O să mă schimb și eu — imi zic — la față ca-ntr-o uitată și de sărbătoare când veghea dbarme între lut și soare și vremea-nșeală ca o precupeață. „Mai toarnă-n gândul meu, pe partea stângă, un strop de flăcărie cu pâlpc domol să pot visa că pururi voi sta lângă ecoul tău ce încă-mi dă ocol. Străfulgerat de-un zâmbet oarecare te-aștept cu tot ce-i viu din tot ce moare.”

NECULAI CHRICA

TRADIȚII CARE SUSTIN VIAȚA SPIRITUALĂ

De anul trecut, Căminul Cultural din Balșa funcționează într-un alt local. Pentru aceasta au fost necesare importante lucrări de amenajare realizate cu sprijinul Consiliului local. Acum, sala de spectacole, rezultată din trei încăperi, este primitoare și spațioasă. Ceea ce-i lipsește este cortina și scaunele. Pentru procurarea lor, sprijinul Inspectoratului Județean pentru Cultură este absolut necesar. Instituția mai are și alte spații — cabine pentru artiști, magazine, inclusiv o bucatărie, localnicii gândindu-se ca aici să se organizeze

și nunțile satului. Până acum, au avut loc deja două nunți care au adus ceva venituri căminului cultural. Primăria este cea care sprijină căminul cultural în procurarea lemnelor de foc, acum când anotimpul friguros și-a intrat în drepturi. Și nu este prima dată! Lăudabil acest sprijin, faptul în sine fiind în măsură să stea în atenția și a altor consilii locale din județ.

— Dincolo de probleme gospodărești, dnă Rodica Crisnă, director al Căminului Cultural Balșa, cum își justifică instituția menirea?

— În conceperea și organizarea activității culturale ținem seama în primul rând de sărbătorile religioase, de specificul așezărilor noastre, în general sate de munte. Atunci, localnicii sunt mai mult pe la casele lor, pentru ei organizându-se baluri, discoteci, acțiuni cu cartea. Și nu numai la căminul cultural de centru, ci și la cele zece instituții similare de pe raza comunei. Acum, că se apropie sărbătorirea Crăciunului, își vor relua activitatea formațiile de călușeri din Voia, Mada, Ardeu, Poiana, care, an de an, au participat la

Festivalul „Călușeri transilvănean”. Vor fi reluate obiceiurile locale (Irozii, Steaua, Craii etc) ce vor pune în lumină un repertoriu extraordinar de colinde locale de o mare bogăție ideatică și expresivitate. Satele comunei conservă și alte obiceiuri și datini care, cu timpul, vor fi valorificate scenic pentru a fi mai bine cunoscute în județ și chiar în afara lui. Grija pentru păstrarea și valorificarea tradițiilor populare locale manifestată de conducerea Căminului Cultural Balșa este meritorie. Pentru acest lucru nu trebuie precupețit nimic, pentru că singurul lucru, care ne mai susține în momentul de față este viața spirituală.

MINEL BODEA

Eminescu inedit?

Primul inginer silvic român din Transilvania, dinaintea Marii Uniri, Ioan Zeicu (1889—1975), a fost în serviciul Mitropoliei greco-catolice din Blaj, iar viața și-a încheiat-o la Hunedoara, lăsând în urmă un album al familiei, Elena Zeicu, medic și unicul moștenitor al familiei, m-a informat de existența acestei poezii, pe care n-a întâlnit-o în volumele Luceafărului. Din investigațiile mele se pare că, într-adevăr, poezia semnată de Mihai Eminescu constituie un inedit. Ea a fost consemnată în album în deceniul doi al secolului când circula în școli, sub formă de manuscris, și era recitată la diverse săzătorii și serbări patriotice. Fiindcă poezia nu poate fi preluată din album, documentar de intimități ale familiei, a fost transcrisă de dsoara Elena Zeicu în forma prezentată redacției, exprimându-și mulțumiri pentru bunăvoința și pentru interesul manifestat de a face cunoscută această poezie inedită, profund patriotică.

(VICTOR ISAC)

LA ARME

de M. Eminescu

Auzi! departe strigă slabii
Și asupriții către noi,
E glasul blândei Basarabii
Ajunsă-n ziua de apoi.
E sora noastră cea mezină,
Gemând sub cnutul de calmuc,
Legată-n lanțuri e a ei mână,
De streang târând-o ei o duc,
Murit-a poate, numai doarme
Și-așteaptă moartea de la câni
La arme, la arme
La arme frații Români!

II

Perit-au oare toți vultanii
Și șoimii munților Carpați?
Voi fi ai vechii Transilvanii,
Sunteți cu totul dărămați
Și suferiți în injosire
De la Brașov până la Abrud
Ca să vă fie în robie
Fino-Tătarul orb și crud?
Și nimeni lanțul n-o să-l sfarme?
N-aveți dar inimă, n-aveți mână?
La arme, la arme
La arme frații Români!

III

Iar tu iubită Bucovină,
Diamant din stema lui Ștefan,
Ajuns-ai roabă și cadână
Pe mâni murdare de tiran.
Rușinea ta nu are seamăn,
Pământul sfânt e pangărit,
Mișel și idiot și famen,
Ce-ar mai sta la suferit:
De-acuma trămbiți de alarme!
Nălțați stindardul sfânt în mână!
La arme, la arme
La arme frații Români!

IV

Pierduți sunteți pe Criș și Mureș,
E moarte, e leșin, e somn?
Au Dragoș nu-i din Maramureș?
Au n-a fost la Moldova Domn?
N-a frânt ai dușmanilor noiri?
N-a frânt pe Leși și pe Tătari?
Au Dragoș vânător de bouri
N-o să vâneze și pe-avari?
Rușine pentru cel ce doarme,
Sculțați ca să nu muriți mâni.
La arme, la arme
La arme frații Români!

V

Din lauri nemuritoare ramuri
O țară pune-n frunte azi
Și n tricolorul mândrii flămuri
Să-nfășuri pieptul tău viteaz
Și smulge spada ta din teacă
Și-ți cheamă toți copiii tăi,
Și la războiu cu dânsii pleacă,
Cu fii de șoim și fii de smet,
În valuri crunte să se farme,
Calmuci, Tătari, dușmani stăpâni.
La arme, la arme
La arme frații Români!

DIN TAINELE LIMBII

Un cuvânt folosit aproape în exclusivitate greșit este repercusiune, substantiv feminin, având înțelesul de „urmare”, „consecință” (cf. fr. repercussion, lat. repercussio). Nu de puține ori îl pronunțăm și-l scriem greșit, „repercursiune”, deci cu un al doilea r în structura sa, mai precis în silaba a treia, unde, de fapt, nu trebuie să existe. Corect este: „Acest lucru a avut repercursiuni asupra sa” și nu: „Acest lucru a avut repercursiuni asupra sa”.

Cuvântul lucrativ-ă, adjectiv utilizat cu înțelesul de „care aduce câștig;

rentabil” (cf. fr. lucratif, lat. lucrativus). Astfel, îl folosim greșit în exemplul următor: „Moș Teacă era un om lucrativ”, bineînțeles cu sensul de „harnic” sau „rentabil” (ultimul sens nu se folosește pentru persoane). Corect este: „Societatea noastră comercială este lucrativă”. În acest exemplu, adjectivul „lucrativă” este folosit în sensul lui cel mai potrivit, și anume acela de „rentabilă”. Exemplele date sunt concludente și lista lor ar putea continua.

VALENTIN BRETOTEAN

Din lumea largă

Superman la New York

Credea că poate să zboare precum Superman, așa că s-a aruncat, pe fereastra deschisă, de la etajul șase. Și aventura s-a încheiat cu bine, ca și în filmele super-eroului.

Secvența e relatată pe larg pe 25 octombrie, în cotidianele „New York Post” și „Daily News”, două publicații din ce în ce mai bogate în informații curioase, la limita incredibilitului.

Superman-junior se numește Paul Rosen și, după cuvintele mamei, „e un copil puternic și curajos, care era convins că

poate să zboare”. Paul a căzut, scriu zărele, de la înălțimea de 21 metri, din casa sa din Manhat-

UN COPIL DE CINCI ANI ATERIZEAZĂ FĂRĂ PROBLEME PE CIMENT, DUPĂ UN ZBOR, ÎN CĂDERE LIBERĂ, DE 21 METRI !

tan, fără ca impactul cu trotuarul de beton să-i producă vreo neplăcere. Lucru pe care îl confirmă și cei câțiva martori

oculari, care nu au ezitat să-l dea o interpretare miraculoasă. „A fost ca și cum un înger l-ar fi prins în zbor și l-ar fi așezat ușor pe pământ”, a comentat o infirmieră care a urmărit întreaga întâmplare.

În ceea ce privește versiunea poliției, ea diferă doar în legătură cu motivul căderii de cea din „New York Post”: copilul încercând să prindă o jucărie care îi căzuse pe fereastră, a scăpat în gol... fiindcă lipseau gratiile de protecție pentru prevenirea unor asemenea accidente.

CINEMA

SE ÎNTORC MAIMUTELE

Oliver Stone se pregătește să reia unul din subiectele de referință ale filmului „science fiction”, „Planeta maimuțelor”. Scenariul aparține australianului Terry Hayes și nu va mai porni de la celebrul roman al lui Pierre Boulle. Va fi deci nu o prelucrare ci o „reinventare” a clasicii produs de Fox în 1968 cu Charlton Heston.

„NICI VORBA DE CANCER”

Puțin slăbit, dar cu obișnuitul aplomb, Sean Connery a apărut în show-ul lui David Letterman la televiziunea americană CBS pentru a-și asigura o dată pentru totdeauna publicul privind starea sănătății sale. Etern tânărul „007”, cel consacrat ca model pentru agenții secrete și ai ecranului, a dezmințit categoric zvonurile privind presupusul cancer la gât de care ar suferi. Actorul scoțian s-a prezentat răsănat. „Abla am sosit din Europa și vocea mea e cu două tonuri peste normal... Și totuși mă declaraseră mort. Acum e vorba de un cancer la gât, lucru cu totul fals, altminteri nu aş vorbi așa.

ARGENTINA : GUVERNATOR RĂPIT, FOTOGRAFIAT ÎN POZIȚII ABERANTE

„Într-adevăr, a trebuit să accept să fiu fotografiat în aberante poziții sexuale, dar nu am fost agresat”, a declarat Adolfo Rodriguez Saa, guvernatorul provinciei argentine San Luis, care a fost răpit și sechestrat câteva ore, joi, 21 octombrie a.c. Guvernatorul a admis că răpitorii l-au obligat să se dezbrace complet și să adopte diferite atitudini indicate de „regizori” care l-au fotografiat și filmat

continuu, pentru a-l putea șantaja apoi cu trei milioane de dolari. Ziarele argentine, care au difuzat știrea, au notat, fără alte comentarii, că răpirea guvernatorului s-a petrecut câteva ore după ce fratele său, senatorul Alberto Saa, votase împotriva proiectului de reformă constituțională propus de președintele Menem, care ar fi putut astfel să candideze din nou la funcția supremă în 1995.

PARFUMUL SEXULUI

Cine n-a visat măcar o dată în viață să emane un fluid magic în măsură să provoace persoanei îndrăgite o instantanee și nepotolită atracție? Ei bine, chestiunea a fost rezolvată de către chimiștii britanici: produsul se găsește imbuteliat în flacoane elegante și se află deja în vânzare în drogherii.

Inventatorul elixirului, dr. Dott, o autoritate în domeniul tehnologiei olfactive, docent universitar la Warwick, afirmă că a reușit să sintetizeze în laborator feromonul, o substanță care stimulează apetitul sexual. Probele făcute pe vieri s-au dovedit concludente, a continuat reputatul cercetător.

Comercializarea noului produs se face în sticlute de 15 ml, la prețul modic de 45 dolari. Aviz amatorilor: comenzile se fac prin corespondență!

„Dumneavoastră purtați chiloți de vizon?”

Reputat pentru gafele sale, prințul Philippe, soțul reginei Elisabeta, a făcut-o din nou lată în timpul unei recepții de binefacere organizate la Toronto în favoarea „Wwf” („Fondul pentru natură”), al cărui președinte onorific este.

Philippe a depășit măsura când l-a fost prezentată Serena French, o frumoasă tânără cu părul negru, ziaristă de modă. „Deci dumneavoastră sunteți aici pentru a vana lumea care poartă haine de vizon?”, a întrebat prințul. „Nici o șansă, a răspuns ziarista, nimeni nu ar purta o blană de vizon la o recepție pentru Wwf”. La care Philippe a ținut să aibă ultimul cuvânt cu o frază care a făcut deja inconjorul lumii: „Nu se știe niciodată ce poartă femeile pe sub haină. De pildă, dumneata, draguțo, nu porți cumva chiloți de vizon?”

FOTBAL INTERNAȚIONAL

MULTUMIRI OFICIALE

Coreea de Sud a transmis, pe cale diplomatică, mulțumirile sale adresate echipei Irakului care, prin acel 2-2 obținut în ultimul minut al întâlnirii cu Japonia, a mutat biletele de avion pentru SUA '94 din buzunarul fotbalistilor niponi în acela al jucătorilor din „Țara dimineților liniștite”. Pe de altă parte, cele două (deocamdată) Corei și-au anunțat intenția de a prezenta o candidatură comună pentru organizarea turneului final al Mondialelor din 2002.

RUGĂCIUNE NEASCULTATĂ

Dintre echipele prezente la turneul de calificare asiatic, cele mai „speciale” măsuri pentru asigurarea reușitei le-a luat conducerea federației iraniene care a deplasat la Doha și un „mullah”, așadar un personaj care ar putea fi definit ca un amestec de preot și comisar politic. Misiunea acestuia, după

declarațiile vicepreședintelui sectorului Sport și Educație fizică de la Teheran, ar fi fost să întrețină moralul echipei, mediind permanent relațiile acesteia cu Allah. Se pare că profesionalismul „preotului”, al cărui nume nu s-a fost făcut public, nu s-a ridicat la înălțimea sarcinii primite, Iranul ratând în cele din urmă calificarea.

TRASUL DE TIMP NU SE FLUIERĂ

Comitetul național al arbitrilor din Italia (AIA), guvernul în fapt al celor 31 000 de cavaleri în negru din peninsula, și-a avertizat printr-o circulară „supuși” să nu mai încerce interpretări personale ale regulamentului, ci să-l aplice în stricta lui literă. Între altele, clasicul tras de timp, prea bine cunoscut ca metodă de conservare a rezultatului folosită la toate nivelurile valorice și în toată lumea, nu se sancționează decât dacă intervine în momentul în care jocul este oprit.

Cele douăzeci de acuarele de Hitler, ce aparținuseră italianului Rodolfo Siviero, un celebru vânzător de curiozități artistice, au fost vândute. Cu un an în urmă fuseseră prezentate la Trieste, în cadrul unei licitații. Chestiunea a stârnit polemici aprinse și nu s-a găsit atunci nici un amator. Dar, după o lungă așteptare, Imelde Siviero, sora lui Rodolfo, le-a cedat unui colecționar din nordul Italiei, al cărui nume nu a fost făcut cunoscut. Statul italian nu și-a exercitat dreptul de a le prelua, apreciind că

valoarea artistică a celor douăzeci de acuarele-vederi, pe care Führerul

Acuarelele lui Hitler

le-a desenat la începutul secolului, nu merită efortul.

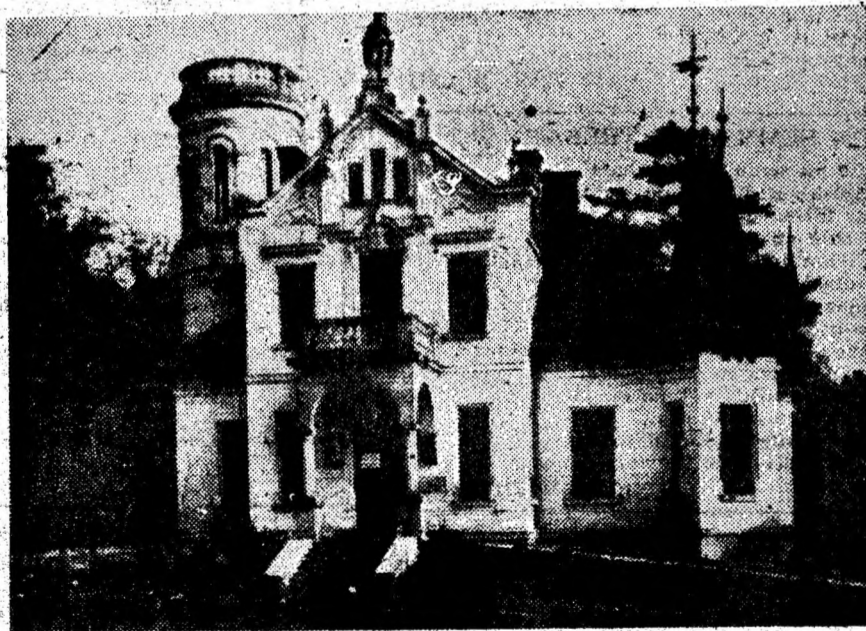
Prețul vânzării a fost păstrat sub tăcere, el

fiind însă de minimum 350 milioane lire (cca 200 mii dolari). „Este adevărat că am vândut acele acuarele, așa cum am anunțat, a declarat Imelde Siviero, în ziua în care s-au împlinit zece ani de la moartea fratelui meu”.

În ceea ce privește tranzacția propriu-zisă, trebuie spus că ea comportă totuși două condiții impuse de autoritățile italiene: cele 20 de acuarele nu vor putea fi revândute altfel decât în bloc și nu vor putea fi scoase niciodată în afara Italiei.

LAVANDĂ METROPOLITANĂ

Municipalitatea „Orașului Lumină” a găsit soluția pentru a rezolva problema tot mai presantă a mirosurilor neplăcute din metrul parizian. Începând de la 1 ianuarie 1994 cele aproximativ 4 milioane de călători care folosesc zilnic acest mijloc rapid și ieftin de transport urban vor avea plăcuta surpriză să constate că tunelurile, scările, platformele miros a lavandă, mentă sau eucalipt. Cele trei esențe au fost alese după ce autoritățile regionale din transporturi au efectuat o serie de testări, ajungând la concluzia că parfumurile neutralizează cel mai bine dămfii dizgrațios rezultat din amestecul mirosurilor de solvenți, fum de țigări și sudoare, devenit aproape insuportabil.

OBLEGOREK — Polonia. Muzeul marelui scriitor polonez, Henryk Sienkiewicz.

POLIȚIȘTI ÎN GREVA

Sindicatul autonom al polițiștilor italieni (SAP) a organizat vineri, 29 octombrie a.c., o zi de grevă „ca mărțurie a luptei pe care polițiștii au întreprins-o pentru apărarea drepturilor referitoare la reorganizarea profesională, la contractul de muncă și la modul de ieșire la pensie”. În ziua de grevă polițiștii au purtat o banderolă albă, în semn de protest. A fost de fapt o repetiție generală pentru greva na-

țională de la 15 noiembrie la care vor lua parte reprezentanții poliției municipale „în susținerea luptei poliției italiene pentru profesionalitate și demnitate și împotriva nesigurății guvernative”. Sindicatul poliției municipale (SULPM) se declară împotriva angajărilor de probă și „anacronicei plasări în contractul colectiv de muncă al polițiștilor, al funcționarilor obișnuiți ai administrației locale”.

Joc macabru la televiziunea olandeză

Stupoare și groază pentru telespectatorii olandezi care au urmărit cu vreo zece zile în urmă un insolit și macabru „quiz”: un nou joc t.v. în care publicului, prezent în studio, i s-a cerut să decidă care dintre doi pacienți, atinși de maladii grave, ar trebui salvat, tratamentul fiind prea costisitor pentru a avea fonduri suficiente pentru amândoi.

Bolnavii prezenți în emisiune au fost reali. Alegerea însă va aparține medicilor și nu „votului” public. Dar e vorba, în orice caz, de un joc șocant, chiar dacă scopul lui, așa cum a lămurit sponsorul numărul unu, ministerul olandez al sănătății, este acela de a denunța penuria fondurilor destinate sănătății.

Programul, suscitând polemici serioase, și-a atins, se pare obiectivul, sensibilizând populația cu privire

la costurile ridicate ale terapiilor moderne. Protestele au vizat cruzimea și neomenia aleasă ca modalitate de atingere a acestui obiectiv, cu atât mai mult cu cât bolnavii — amândoi cu tumori maligne — erau prezenți ei înșiși în studio, „observatori” la votul care ar fi urmat să le decidă viața sau moartea. Controversatul „quiz”, intitulat chiar „O problemă de viață și de moarte”, va continua de altfel, fiind prevăzute în total șase episoade.

Experiența nu este singulară. Ceva similar a fost organizat în urmă cu un an de televiziunea britanică și „scandalul” nu s-a stins cu totul în presa de dincolo de Canalul Măneci.

AGENȚIA STORY PRESS

REFLECȚIA ZILEI

© „Poartă-te în așa fel în timpul zilei, încât să poți dormi liniștit noaptea”.
MAHABHARATA

MOZAIC SPIRITUAL

- „Este o dorință stranie aceea de a căuta puterea și de a pierde libertatea”.
Bacon
  - „Întotdeauna mi-e frică de un prost: nu se știe niciodată dacă nu-i și un ticălos”.
W. Hazlitt
  - „Nu bătrânețea omoară, ci lenea”.
Proverb românesc
  - „Un defect se observă mai ușor decât o calitate”.
Kusumadeva
- Selecție de **ILIE LEAHU**

CRIMINALISTICA

Omul care a rezolvat 1200 de cazuri

Caz rar în istoria criminalistici mondiale, Dumitru Ceacanica, angajat direct în poliție — după ce a participat, în perioada 1941—1944, în zona Odesa, la cel de-al doilea război mondial — va parcurge treptat și într-un ritm alert treptele de la simplu angajat într-un comisariat, la cel de șef al serviciului de combatere a crimei din cadrul Inspectoratului General al Poliției.

Labirintul vieții care l-a purtat prin cele mai sângeroase medii — crima — l-au validat drept un unicat, modul lui de acțiune făcând greu de despărțit amintirea de prezent.

Parametrii de pregătire profesională pot fi sugerați de faptul că în august 1968 a prezentat în Grupul consultativ O.N.U. studiul „Criminalitatea în mediul juvenil și profilaxia”, precum și de faptul că în perioada 1970—1974 a fost invitat în repetate rânduri de rectorul Universității București să-și prezinte opiniile în legătură cu diverse teze de doctorat.

Caracteristica profesională fundamentală a lui Ceacanica a constituit-o flerul, care i-a permis a-bordarea cu succese a celor peste 1200 cazuri în care a fost implicat. Activitatea profesională i-a format un puternic cod deontologic în care principiile de bază au fost dăruirea totală față de profesie și cinstea. Loial crezului său, și-a sacrificat viața de familie, cele mai multe zile „scurgându-i-se” în diverse camere de hoteluri, moteluri, case de oaspeți unde „il cerea” evenimentul. Ca o supremă scuză, cartea adunată sub titlul „Memoriile unui crimina-

list” — Ceacanica i-a dedicat-o soției, care — spera el — „a înțeles că nu numai crimele sunt imperfecte, ci și soții”.

A murit ca un om sărac, dar care de-a lungul vieții și-a învins teama (fizică, psihică) și ispita, fiind torturat doar de preocuparea de-a elimina riscul erorii.

Soluționarea unor cazuri de mare dificultate și șoc sociologic din care amintesc doar „Acțiunea Someșul”, adică identificarea autorului a trei crime și cinci tentative de crime comise asupra unor femei domiciliat în orașul Cluj în perioada 1970—1972, ne scot la iveală un polițist de excepție, responsabil, matur și care a înțeles că în aceste activități sunt necesare cunoștințele unor medici legiști, psihiatri, ale unor psihologi, pînă în evidență calitățile lui de a obține cooperarea și implicarea.

Atâtea calități l-au lăsat descoperit în fața invidiei unor „colegi” ignoranți, care i-au „înlesnit” un purgatoriu compus din trei luni de arestare preventivă și nouă luni în care a fost lăsat fără nici un salariu, până când s-a înțeles că Ceacanica nu numai că nu avea nici o vină ci, dimpotrivă, pe baza muncii lui, tot felul de „tovarăși” au fost decorați sau avansați.

Acest Goliat al Poliției Române nu poate fi cuprins într-un articol. Eugen Teodoru, care i-a prefațat cartea, avea să remarce că Poliția Română i-a cinstit și în anul 1992 memoria, atribuindu-i gradul de general post-mortem, „epoleți târziu așezați pe umerii unui uriaș”.

Colonel
GR. CONSTANTINESCU

CALEIDOSCOPIUM DUMINICAL

ROMANȚA NAIVA

Iubita mea, eu cred că ești naivă,
Sau victima vreunei indexări
Pe care o consideri decisivă
În actualele împrejurări...

Că, altfel, cum a-i crede, Coryntină,
Că viața noastră e un sens frumos,
Când noi n-avem mâncare pentru-o cină
Și, în curând, ne vom culca pe jos ?...

Cum să visezi la fastuoase baluri —
Ca în poveștile de Frații Grimm,
Când ultimele noastre idealuri
Le-am spulberat pe marfă la COMTIM ?
DUMITRU HURUBA

Desen de CONSTANTIN GAVRILA

UNOR

• — Alo Salvarea ?
• — Da ce doriți ?
• — Veniți imediat ! Soțul meu are 50 de grade...
• — În cazul acesta, doamnă, chemați pompierii...

• Două doamne se lăudau cu membrii familiei.

• Copilul meu, paradoxal, are părul creț și ochii negri — zice una.
• Și bărbatul meu la fel — se laudă cealaltă.

• Popescu cu soția se întorc de la o petrecere dată de familia Ionescu. Pe drum doamna Popescu comentează:
• — Nu s bogăți cum se aude. Ai văzut... cântau doi la un pian !...

• — Ce ați făcut azi la școală ?
• — Am preparat materiale explozive !
• — Și mâine ce program aveți la școală ?
• — ... Care școală ? !

• — Ai mâncat toată ciocolata și la surioara ta nu te gândești !
• — Ba da ! Tocmai îmi ziceam : „De n-ar veni până o termin !”

• După înmormântarea, prietena văduvei se străduie să-i aline durerile:
• — Sărăcuța de tine. Acum ai rămas singură. Cel pe care îl așteptai în fiecare seară nu se va mai întoarce.
• — O, nu e prima oară, dar acum cel puțin știu unde și petrece noaptea...

• Într-un restaurant:
• — Ceai sau cafea ? Întrebă ospătarul.
• — Un ceai, te rog.
• — Și mie unul. Și ai grijă să fie paharul curat.

• Chelnerul revine cu tava pe care se află paharele cu ceai și rostește ceremonios:
• — Două pahare cu ceai. Cine a cerut un pahar curat ? !

• — Care-i necazul ? Îl întrebă medicul pe pacient.
• — Îmi tremură mâinile, mă lasă picioarele, văd dublu. Dar cel mai mult mă necăjește tremuratură mâinilor.
• — Bei cam mult, îți muștră medicul.
• — Cu tremuratură asta, zice pacientul, mai mult dau pe alături...

• Culese și prelucrate de **ILIE LEAHU**

MINCIUNELE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ORIZONTAL: 1) Inregistrate ca accidente rutiere; 2) Ia totul în serios; 3) Protagonistele unor circulare; 4) Prinsă de pescari cu carmecele — Banderole sui-generis la livrarea cojoacelor — Te

indeamnă la serviciu; 5) Purtată deseori la brâu în mediul agrest — Mugurel de cântec oltenesc; 6) Recomandată în momente grele — Asigură protecția rezervorului; 7) Strâng din floare-n floare — Pus pe drumuri de... dormit; 8) Indicație rezgizorală în realizarea unui rol — Stare aridă ce precede începerea turnării; 9) Dezmițare părintească (var.) — Specialist în evoluții la inele; 10) În loc de veci.

VERTICAL: 1) Lipsite de griji în crunta singurătare; 2) Înregistrat la trecerea în rezervă; 3) Luată în seamă de la facerea lumii; 4) Esență nisipoasă ! — Instantaneu... ad-hoc — Felie de țelină; 5) Eroine ale unor povești cu cowboys — Lăsat la vatră; 6) Generatoare de avarii — Timp irosit în fiecare zi; 7) Comune în Olanda — Realizatorului avansărilor incorecte; 8) Membri ai unor formații indigene de tropotași — Angajată de probă; 9) Răscutate pe fus — Rămas fără cunoștință; 10) Expresie lexicală pentru definirea neființei.

VASILE MOLODET

DEZLEGAREA CARELUI

„SUPOZIȚII”
APĂRUT ÎN ZIARUL NOSTRU
DE SĂMBĂTA TRECUTĂ:

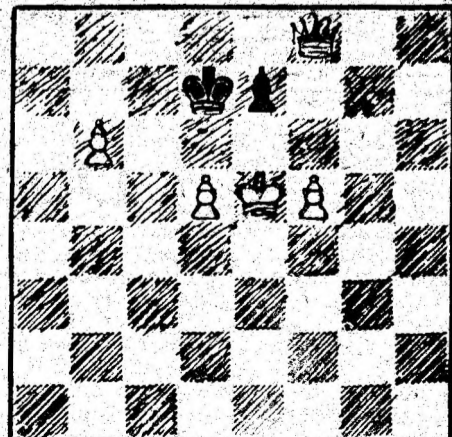
- 1) ZDRĂNGANIT; 2) GROS — ALENE;
- 3) RECIF — ISON; 4) UȘA — LOPATA;
- 5) NE — POCIT — C; 6) T — TARAT — CI; 7) UMERAR — SOT; 8) RARE — ABILĂ; 9) OPERA — OȚET; 10) SENI-NĂTATE.

ȘAH ♀ MAT ÎN 2 MUTĂRI

Controlul poziției:
alb: Re5, Df8, p: b6, d5 și f5
negru: Rd7, pe7.

Soluția problemei careului din ziarul de sâmbăta trecută:

1. Dg3
1. ...f1d
2. Td2 mat
1. ...f1c

2. Tel mat
1. ...e3
2. Dg4 mat
1. ...R: d1
2. Dg4 mat.

